

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpata Lazareva Tatiana, de avocatul acesteia, Gantea Vasile și de avocatul Balan Ion în numele inculpatei Lazareva Tatiana prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Lazareva Tatiana Semion, născută la 01.11.1948, originară din or. Edineț și domiciliată în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă 42, ap. 84.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 09.12. 2009 - 21.06.2012;

instanța de apel: 21.09.2012 - 20.09.2013;

20.08.2014 - 20.05.2015;

instanța de recurs: 11.03.2014 - 24.06.2014 -

- (*dispusă rejudecarea*);

13.11.2015 - 22.03.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 iunie 2012, Lazareva T. a fost condamnată în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpata Lazareva T. fiind în proces civil de judecată privind partajarea averii cu fostul soț, Lazarev V., avînd intenția și dorința de a deveni unica proprietară a apartamentului nr. 84, str. Cuza Vodă, 42, mun. Chișinău, care se află în proprietate comună, a hotărît să-l omoare.

În acest scop, la 21.07.2009, aflîndu-se în cafeneaua "Ceas pik", amplasată pe str. Ierusalim, 7, mun. Chișinău, fiind încrezută că cet. Covaliciuc N. este reprezentant a lumii interlope, înțelegîndu-se în prealabil despre întîlnire, a încheiat cu ultimul o tranzacție verbală, conform căreia el

urma să organizeze pînă la ședința de judecată din 22.07.2009, omorul lui Lazarev V., contra sumei de 10 000 de euro, care urma a fi achitată după comiterea omorului. Tot atunci, ca confirmare a caracterului real a intențiilor sale, Lazareva T. i-a transmis lui Covaliciuc N. suma de 500 lei.

La 26.07.2009, fiind încrezută că Lazarev V. este omorît, deoarece ultimul nu s-a prezentat în ședința de judecată stabilită pentru 22.07.2009 și era căutat de colaboratorii de poliție, întîlnindu-se cu Covaliciuc N., conform înțelegerii prealabile, inculpata Lazareva T. i-a comunicat că restul sumei va fi achitată după înstrăinarea apartamentului nr. 84, din str. Cuza Vodă 42, mun. Chișinău.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul Pascal V. și inculpata, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, invocînd că, organul de urmărire penală contrar prevederilor art. 135, 301, 304 Cod de procedură penală, în lipsa ordonanței motivate a procurorului și autorizației judecătorului de instrucție, a admis efectuarea înregistrărilor video din 21.07.2009 și 26.07.2009. Respectivele înregistrări au avut loc între orele 14⁵⁴ și 15⁴⁵, adică în termen necesar pentru autorizarea de către judecătorul de instrucție, dar care nu a fost efectuată.

Învinuirea adusă inculpatei în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, este juridic eronată, deoarece instanța nu a luat în considerație faptul că, infracțiunea nu a fost săvîrșită, nu au survenit consecințele caracteristice acestei infracțiuni, astfel lipsește latura obiectivă a infracțiunii și nu a fost stabilit dacă a fost o tentativă sau pregătire de infracțiune.

Totodată, instanța de fond neîntemeiat nu a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, față de inculpată, ignorînd circumstanțele excepționale ale cauzei legate de starea de sănătate a acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2013, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate.

5. Instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, astfel, vinovăția inculpatei este dovedită prin probele administrate pe caz.

Totodată, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, ca tentativă de omor intenționat, din interes material, la comandă și a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatei fiind una echitabilă.

6. Împotriva hotărîrilor nominalizate au declarat recursuri ordinare avocatul Pleșca V. și inculpata, care, invocînd ca temei prevederile art. 427

alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatei, invocând că, instanțele inferioare au dat o apreciere incorectă probelor administrate la dosar, ceea ce a dus la emiterea unor hotărâri ilegale și nefondate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2014, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit a menționat că, la examinarea cauzei de către instanța de apel nu au fost respectate prescripțiile de drept prevăzute la art. 414 alin. (1)-(3), (5), (6), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, or, potrivit părții descriptive a deciziei contestate și a procesului-verbal al ședinței de judecată, nu a verificat probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de prima instanță dar fără a le verificate în ședința de judecată a instanței de apel și fără a le consemna în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile părții vătămate Lazarev V. (*vol. I, f.d. 60-64, vol. II, f.d. 134-141*), declarațiile martorilor Covalciuc N. (*vol. I, f.d. 72-74, vol. III, f.d. 44-46*), Iachimov I. (*vol. I, f.d. 80-81, vol. II, f.d. 146-148*), Sîrbu O. (*vol. I, f.d. 78-79, vol. II, f.d. 142-145*) și Șoldău G. (*vol. I, f.d. 75-77, vol. III, f.d. 39-41*), procesele-verbale de ridicare și de examinare a mijloacelor bănești (*vol. I, f.d. 37-38, 39, vol. I, f.d. 42-43, 44*), procesul-verbal de ridicare a foitei (*vol. I, f.d. 31-32*), procesul-verbal de examinare (*vol. I, f.d. 34*), procesul-verbal de ridicare a 2 bluze (*vol. I, f.d. 47-48*) și procesul-verbal de examinare (*vol. I, f.d. 50*), procesele-verbale de examinare a înregistrării video și audio din 21.07.2009 și din 26.07.2009 (*vol. I, f.d. 13-18, 24-29*); raportul de expertiză psihiatrică-legală (*vol. I, f.d. 104-105, vol. III, f.d. 217-220; vol. IV, f.d. 29-30*).

Totodată, Colegiul penal lărgit a conchis că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra niciunui motiv din cele invocate în apel, în special asupra argumentului precum că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că infracțiunea nu a fost săvârșită, nu au survenit consecințele caracteristice acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă a infracțiunii și nu a stabilit dacă a fost o tentativă sau pregătire de infracțiune (*pct. 3-5 din decizie*) și nu a soluționat demersul scris al apărării privind audierea martorului Burlacioc H. (*vol. 4, f.d. 19*).

De către instanța de apel, la fel au fost ignorate prevederile art. 6 par. 1, 2 din CoEDO și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4), 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de

procedură penală, art. 6/1 alin. (1/1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora.

Așadar, potrivit încheierii președintelui Curții de Apel Chișinău din 22.11.2013 și a proceselor-verbale ale ședinței de judecată din 22.11.2012, 16.01.2013 și 12.02.2013, completul format din judecătorii Gurin V., Grib V. și Șpac A. au început examinarea cauzei (*vol. III, f.d. 148-150, 158-159, 162-163*).

Totodată, conform proceselor verbale ulterioare din 20 și 27 martie, 10 aprilie, 17 mai, 04 iunie și 07.06.2013, a continuat să judece cauza alt complet de judecători - Grib V., Furdui S., Fistican E., în lipsa încheieri motivate a președintelui instanței despre schimbarea judecătorilor Gurin V. și Șpac A. (*vol. III, f.d. 217-220*).

Ulterior, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău din 28.06.2013, fără a se indica vreun motiv din categoria celor enunțate supra, a fost desemnat următorul complet, format din judecătorii Furdui S., Fistican E. și Bîrcă B. (*vol. IV, f.d. 21*), care, potrivit procesului verbal din 20.09.2013, au finisat judecarea cauzei și pronunțat decizia contestată (*vol. IV f.d. 29-35*).

Prin urmare, prescripțiile legale cu privire la compunerea completului de judecată au fost încălcate de către instanța de apel, iar potrivit stipulărilor din art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată la orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit a conchis că, circumstanțele expuse denotă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat apelurile de pe rol în condițiile legii, deoarece *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărîre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția*, iar instanța nu a fost compusă potrivit legii, *fiind încălcate prevederile art. 30 și 31 Cod de procedură penală*.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urma să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20.05.2015, au fost respinse apelurile declarate ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței.

Termenul executării pedepsei urmînd a fi calculat din momentul reținerii inculpatei, cu includerea duratei aflării în stare de arest preventiv din 12.05.2010 - 28.04.2011.

10. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel reținând indicațiile instanței de recurs menționate în *pct. 8. al prezentei decizii*, a constatat că, instanța de fond, cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dînd faptelor reținute în sarcina inculpatei Lazareva T. o încadrare juridică corespunzătoare și anume art. 27. 145 alin. (2). lit. b). p) Cod penal, adica, *tentativă de comitere a omorului intenționat, din interes material, la comandă*.

Instanța de apel a respins poziția avocatului Pleșca V. precum că, inculpata nu a avut nici un motiv de a comanda omorul fostului soț, avînd intenția de a deveni unica proprietară a apartamentului nr. 84 din str. Cuza Vodă, 42, mun. Chișinău, care se află în proprietate cu acesta, or inculpata Lazareva T. și partea vătămată Lazarev V. se aflau în litigiu civil de partajare a averii din anul 2007, respectiv, în anul 2009, inculpata Lazareva T. a contactat un presupus "killer" pentru a realiza omorul fostului soț, Lazarev V., perioadă în care litigiul privind partajarea averii nu a fost soluționat, respectiv, inculpata Lazareva T. *a acționat din interes material*, din care motive se justifică agravanta prevăzută de lit. b) a art. 145 alin. (2) „*din interes material*”.

Cu referire la alt argument al avocatului, precum că, interceptarea și înregistrarea comunicărilor a fost efectuată cu încălcarea normelor procesual-penale în vigoare la data efectuării acestor acțiuni, instanța de apel a menționat că, încălcările invocate nu au fost semnalate la faza urmăririi penale, fapt confirmat prin procesul-verbal de prezentare învinuitului (apărătorului său) a materialelor de urmărire penală, prin care se atestă că, inculpata Lazareva T. nu s-a prezentat pentru a face cunoștință cu materialele cauzei penale, iar apărătorul acesteia, avocatul Zgherea V. nu a invocat careva obiecții. Tot în această ordine de idei, instanța de apel constată că, nici în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond, inculpata și nici avocatul acesteia nu au invocat careva încălcări procesuale, de natura celor invocate de către avocat în cererea de apel suplimentară.

Astfel, din conținutul apelului nu s-a constatat vre-un motiv de natură juridică ce ar atrage nulitatea actului, soldată cu casarea sentinței atacate.

În continuare, instanța de apel a apreciat critic poziția avocatului cu referire la raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 88 sn-2209, potrivit căruia, Lazareva T. de careva maladii psihice cronice nu suferă, dar prezintă *"tulburare de personalitate mixtă"*, astfel, deși este responsabilă, o persoană în așa stare poate fi ușor provocată și manipulată, or, potrivit art. 22

Cod penal, *responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și ași dirija acțiunile*, iar potrivit concluziei raportului de expertiză menționat, inculpata este responsabilă, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, a acționat cu discernământ, iar prin probele administrate la cauza penală care dovedesc vinovăția inculpatei Lazareva T. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2), lit. b), p) Cod penal, nu poate fi constatat faptul că, ultima a fost provocată sau manipulată și determinată să accepte un anumit punct de vedere.

Instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatei corect au fost încadrate ca *tentativă* la infracțiunea de omor, or ultima a realizat acțiunea de a comanda infracțiunea de omor, respectiv, ultima s-a întâlnit cu presupusul "killer", Covalciuc N., s-a înțeles cu ultimul asupra condițiilor realizării acestui omor, contra sumei de 10 000 euro, inculpata transmițându-i suma de 500 lei, însă, din motive independente de voința făptuitorului, această acțiune nu și-a produs efectul.

În speță, latura obiectivă a infracțiunii de omor nu s-a materializat, prin lipsirea ilegală de viață a părții vătămate Lazarev V., respectiv, nu au survenit urmările prejudiciabile, ca urmare a faptului că, acțiunile inculpatei de a comanda omorul fostului soț, nu și-au produs efectul, adică presupusul "killer", Covalciuc N. nu a purces la executarea acțiunilor comandate de inculpată, ca urmare a faptului că, ultimul s-a adresat la organele de drept.

Instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate, pretențiile inculpatei referitoare la procesele-verbale de audiere a martorilor Șoldău G. (f.d. 39-41) și Burlacioc H. (f.d. 42-43) și proces-verbal al ședinței de judecată din 12.03.2012 (f.d. 53), precum că lipsește semnătura judecătorului Gh. Bîrnaz, membru al completului de judecată, or, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpata Lazareva T. și nici avocatul acesteia nu au înaintat careva obiecții la procesul-verbal al ședinței de judecată, în conformitate cu prevederile art. 336 Cod de procedură penală.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a constatat că, în speță nu pot fi reținute careva circumstanțe excepționale în conformitate cu art. 79 Cod penal, de natură să permită aplicarea unei pedepse penale sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie.

11. Împotriva hotărîrii nominalizate declară recursuri ordinare inculpata Lazareva T., avocatul acesteia, Gantea V. și avocatul Balan I. în numele inculpatei, care solicită:

- *inculpata Lazareva T. și avocatul acesteia, Gantea V.*, invocând temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12), 15) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursurilor ordinare, recurenții invocă argumente similare cu cele indicate de partea apărării în apelul declarat în numele inculpatei și descrise pe larg în *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând următoarele:

- la materialele cauzei lipsesc probe concludente și pertinente care ar dovedi vinovăției inculpatei;

- probele acuzării au fost obținute cu încălcarea prevederilor art. 135, 301, 304 Cod de procedură penală - în lipsa ordonanței motivate a procurorului și a autorizației judecătorului de instrucție;

- învinuirea inculpatei este juridic eronată, deoarece instanța de fond nu a luat în considerație faptul că infracțiunea nu a fost săvârșită, nu au survenit consecințele caracteristice acestei, lipsește *latura obiectivă* a infracțiunii și nu a fost stabilit dacă a fost o *tentativă* sau *pregătirea de infracțiune*;

- în acțiunile inculpatei lipsește *latura subiectivă* și *obiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, deoarece potrivit raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 88 sn-2009, la Lazareva T. au fost constatate "Tulburări de personalitate mixtă" (104-105, vol. I);

- instanța de fond neîntemeiat nu a aplicat prevederile art. 79 Cod penal față de inculpată, ignorând circumstanțele excepționale ale cauzei legate de starea de sănătate și vârsta înaintată a acesteia;

- ordonanțele privind înregistrarea de imagini și interceptarea convorbirilor din 21.07.2009 și 26.07.2009, emise de procurorul Moșneaga V., sînt ilegale, deoarece acțiunile indicate au fost efectuate nu de organul împuternicit prin ordonanță, ci de către subdiviziunea specială a CP sect. Buiucani, mun. Chișinău;

- asigurarea tehnică a interceptării a fost efectuată de către o persoană care nu era împuternicită cu asemenea atribuții, or, conform declarațiilor martorului sub protecție cu identitatea schimbată "Covaliciuc Nicolai", asigurarea tehnică a interceptării și înregistrării de imagini a efectuat-o inspectorul superior al secției Poliție Criminale a CGP mun. Chișinău, Sîrbu O. și el martor, în prezentul proces penal;

- în procesele verbale de înregistrarea video și audio a convorbirilor, s-a menționat că informația a fost prezentată pe un suport magnetic, însă, contrar art. 136 Codului de procedură penală, nu a fost indicat ce fel de suport

magnetic, nu s-a indicat mijloacele tehnice prin care s-au purtat convorbirile și numărul de ordine al casetei pe care s-a făcut înregistrarea;

- înregistrările nu au fost făcute pe casetă, iar aceasta cu originalul înregistrării comunicărilor, contrar prevederilor art. 136 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a fost transmisă judecătorului de instrucție care a autorizat interceptarea, pentru păstrare în locuri speciale, într-un plic sigilat;

- după finisarea urmăririi penale, contrar prevederilor art. 135 alin. (6) Cod de procedură penală, judecătorul de instrucție nu a anunțat în scris persoanele a căror convorbiri au fost interceptate și înregistrate;

- înregistrarea de imagini și interceptarea convorbirilor nu au fost autorizate în modul prevăzut de lege;

- inculpata Lazareva T. a fost incitată/provocată la activitate infracțională de către colaboratorii operativi, astfel fiind afectată echitatea procesului prescrisă la art. 6 § 1 CoEDO;

- instanța de apel nu a soluționat demersul inculpatei privind administrarea unei probe noi și anume, audierea martorului Burlacioc H.;

- în ședința instanței de apel procurorul doar a dat citire listei probelor prezentate în primă instanță, fără a examina și prezenta suplimentar vre-o probă;

- *inculpata Lazareva T.*, care fără a invoca vre-un temei de drept, din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursului recurenta invocă următoarele argumente:

- inculpata a fost provocată și incitat la săvârșirea infracțiunii, care din motive independente de voința sa nu a avut loc;

- decizia instanței de apel este bazată pe interpretări eronate și declarații mincinoase ale martorilor acuzării;

- instanța de apel a reținut greșit declarațiile martorului Șoldău G. și nu a luat în considerație faptul că aceasta este bolnavă de alcoolism cronic și în timpul audierii în cadrul ședințelor de judecată s-ar fi afla în stare de ebrietate;

- la faza urmăririi penale inculpata a fost amenințată de către Sîrbu O. în izolatorul de detenție preventivă;

- inculpata nu a comandat omorul soțului, deoarece niciodată nu a dispus de suma în mărime de 10 000 euro;

- inculpata i-a transmis lui Covaliciuc N. suma de 500 lei, pentru ca acesta doar să vorbească cu soțul ei Lazarev V.;

- inculpata nu a avut un motiv întemeiat să-l omoare pe Lazarev V.;

- în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpata Lazareva T. și avocații acesteia nu au înaintat careva obiecții față de procesele-verbale ale ședințelor de judecată, deoarece au fost amenințați;

- avocații care au apărat-o nu și-au onorat obligațiunile, fiind cointeresați doar în remunerare;

- apartamentul nr. 84 , din str. Cuza Vodă, 42, mun. Chișinău, niciodată nu a fost proprietate comună dintre inculpată și Lazarev V.;

- instanța de apel nu a examinat cererile de recuzare a judecătorilor și completului de judecată înaintă de inculpată;

- *avocatul Balan I.*, care, invocând temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței, deciziei instanței de apel și încheierii instanței de apel din 20.05.2015, prin care a fost respins demersul avocatului Pleșca V. privind dispunerea expertizei tehnice a presupuselor înregistrări video și audio, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursului recurentul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel a examinat formal apelurile declarate de avocații inculpatei, interpretând eronat probele administrate și cercetate în ședința de judecată;

- motivarea deciziei instanței de apel, s-a redus doar la copierea motivării sentinței;

- interceptările și înregistrările audio, precum și redarea lor integrală în scris, au fost efectuate de persoane care nu au avut acest drept (f.d. 107, vol. V), faptul dat constituie o încălcare gravă care cade sub incidența art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că, din materialele cauzei lipsește procesul-verbal de ridicare a banilor de la martorul Covaliciuc N.;

- instanța de apel a respins neîntemeiat demersul părții apărării care a solicitat efectuarea expertizei tehnice referitor la veridicitatea înregistrărilor audio anexate la dosar;

- depozițiile martorului acuzării Covaliciuc N., depuse în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond sînt divergențe referitor la presupusele întâlniri cu inculpata;

- la faza urmăririi penale nu a fost efectuată o confruntare între inculpată și martorul acuzării Covaliciuc N., iar în ședința instanței de fond inculpatei nu i s-a explicat dreptul de a adresa întrebări acestui martor și respectiv a fost lipsită de acest drept, fiind încălcate grav prevederile art. 370 alin. (2) Cod de procedură penală;

- schema întocmită de inculpată a fost ridicată după aproape trei luni de zile de la data interceptărilor;

- în procesul verbal de examinare a obiectului din 26.07.2009, se observă că data a fost rectificată, inițial fiind "21";

11.1. Acuzatorul de stat a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece criticele recurențelor nu au fost argumentate conform exigențelor stipulate de art. 427 din Codul de procedură penală. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor considerând că nu au fost administrate în raport cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind comise încălcări de procedură.

Din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate de OUP au fost legale în cadrul dosarului penal și nu au fost admise încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual penale, ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

12. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate în acest articol.

Potrivit conținutului recursurilor declarate, recurenții invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12), 15) Cod de procedură penală, totodată semnalând și pct. 10) a aceleiași norme procesual penale care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care: *pct. 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; pct. 8) nu au fost întrunite elementele; pct. 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; 15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungînd la concluzia corectă enunțată în pct. 9. al prezentei decizii.

În sensul prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel cuprinde temeuri de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor declarate și menținere sentinței contestate.

În acest context, instanța de recurs, menționează că din conținutul deciziei rezultă, că instanța de apel corect a constatat fapta și circumstanțele comiterii *tentativei omorului intenționat, din interes material, la comandă*, de către inculpata Lazareva T., descriindu-le în partea descriptivă, ulterior, motivîndu-și concluzia de vinovăție a acesteia.

Verificînd procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturînd textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, și-a motivat soluția adoptată punînd la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, fapt care se confirmă prin procesul verbal al ședințelor de judecată. Ținînd cont de cele menționate Colegiul lărgit conchide că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate.

Autorii recursului consideră că instanța de apel, care a menținut soluția primei instanțe, a tras o concluzie greșită în ce privește condamnarea inculpatului Lazareva T. în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acesteia în săvîrșirea infracțiunii imputate și nu sînt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de "neîntrunire a elementelor infracțiunii", se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele

probele prezentate de părți, a audiat inculpata, partea vătămată, martorii, a cercetat materialele cauzei și apreciindu-le în mod obiectiv, care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, referitoare la existența *elementelor constitutive ale infracțiunii*, a fost dovedită.

Instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și conducându-se de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a ținut cont de indicațiile date de instanța de recurs prin decizia din 24 iunie 2014, expuse pe larg în *pct. 10. al prezentei decizii*, a supus verificării declarațiile inculpatei, a părții vătămate, a martorilor și probele materiale administrate, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, în urma căreia a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță referitor la vinovăția inculpatei Lazareva T., expusă mai sus, considerând că argumentele apărării cu privire la nevinovăția acesteia nu și-a găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, argumentele invocate de recurenți referitor la nevinovăția inculpatei Lazareva T. în comiterea *tentativei de omor, din interes material, la comandă*, sînt neîntemeiate și se resping, deoarece atît instanța de fond, cît și instanța de apel au motivat condamnarea inculpatei prin faptul, că învinuirea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția acesteia de comiterea infracțiunii imputate și anume: - *declarațiile părții vătămate Lazareva V.* relatate în cadrul urmăririi penale, susținute în cadrul ședinței instanței de fond și verificate de către instanța de apel, potrivit cărora, din anul 2008 se află în proces de judecată privind partajarea apartamentului apartamentul nr. 84, din str. Cuza-Vodă, 42 din mun. Chișinău, în prima instanță a fost adoptată hotărîrea conform căreia părților le-a fost atribuit dreptul de proprietate asupra a $\frac{1}{2}$ din apartamentul menționat, însă Lazareva T. a contestat hotărîrea menționată la Curtea de Apel, care a dispus reexaminarea cauzei de către aceeași instanță. La 22.07.2009, urma să aibă loc ședința de judecată. Lazareva T. de mai multe ori l-a amenințat cu omor, spunînd că, ea va fi unica proprietară a apartamentului, precum și întreprindea măsuri întru neprezentarea lui în instanța de judecată (f.d. 60-64, vol. I; f.d. 134-141, vol. II); - *declarațiile martorului Covalciuc N.* relatate în cadrul urmăririi penale, susținute în cadrul ședinței instanței de fond și verificate de către instanța de apel, potrivit cărora, în luna iulie anului 2009, la dînsul s-a adresat Lazareva T., cu rugămintea de a organiza omorul fostului soț Lazarev V. Întrebînd-o dacă ea își dă seama de caracterul cererii sale, ultima a comunicat că își dă seama și ea a hotărît să-l omoare și este necesar ca Lazarev V. să lipsească de la ședința de judecată din 22.07.2009. După discuția menționată, martorul

Covalciuc N. s-a adresat la organele de poliție. Ulterior discuțiile martorului cu Lazareva T., au fost interceptate de colaboratorii de poliție. La 21.07.2009, întâlnindu-se cu Lazareva T., el i-a comunicat că, a găsit omul care va executa "comanda". Tot atunci, ei s-au înțeles la preț, care va fi achitat pentru "comiterea omorului". Astfel, conform înțelegerii, Lazareva T. s-a obligat să achite suma de 10 000 euro, după ce va fi omorât Lazarev V. În aceeași zi, Lazareva T. i-a transmis martorului 500 lei, ca executorul comenzii să aibă bani pentru cheltuielile legate de deplasare prin mun. Chișinău. Întâlnindu-se la 26.07.2009, Lazareva T. a spus că cunoaște despre faptul că, a fost omorât soțul ei și l-a rugat ca martorul să-i povestească cum s-a comportat soțul în momentul omorului. Auzind că el a plîns, ea s-a bucurat (f.d. 72-74, vol. I; f.d. 44-46, vol. III); - *declarațiile martorului Iachimov I.* relatate în cadrul urmăririi penale, susținute în cadrul ședinței instanței de fond și verificate de către instanța de apel, potrivit cărora, activînd în cadrul SPC DSO MAI, la 24.07.2009, a chestionat-o pe Lazareva T., care auzind că fostul ei soț este căutat în baza unei cereri privind dispariția acestuia, încerca să-i orienteze în direcția precum că, Lazarev V. este plecat peste hotarele țării și acest fapt este un lucru normal (f.d. 80,81, vol. I; f.d. 146-148, vol. II); - *declarațiile martorului Sîrbu O.* relatate în cadrul urmăririi penale, susținute în cadrul ședinței instanței de fond și verificate de către instanța de apel, potrivit cărora, activează în cadrul SPC CGP mun. Chișinău, la 21.07.2009, în urma verificării informației parvenite s-a constatat că, Lazareva T. avînd scopul de a deveni unica proprietară a imobilului ce constituie obiect a unui litigiu civil în instanța de judecată, dorește să-l omoare pe Lazarev V., pentru ce s-a adresat persoanelor din "lumea interlopă". În cadrul discuțiilor care au avut loc între Lazareva T. și presupusul "killer", s-a constatat că, Lazareva T. a comandat omorul soțului său Lazarev Valeriu, contra unei sume de 10 000 Euro. Suma menționată Lazareva T. a promis s-o transmită după ce v-a fi comis omorul lui Lazarev V. și după ce v-a fi înstrăinat apartamentul comun de pe str. Cuza-Vodă din mun. Chișinău. Omorul urma să aibă loc în perioada 21.07.2009 - 22.07.2009. Ca confirmare despre faptul omorului lui Lazarev V. pentru Lazareva T., urma să servească neprezentarea acestuia la 22.07.2009, în instanța de judecată (f.d. 78, 79, vol. I; f.d. 142-145, vol. II); - *declarațiile martorului Șoldău G.* relatate în cadrul urmăririi penale, susținute în cadrul ședinței instanței de fond și verificate de către instanța de apel, potrivit cărora, este vecină cu Lazarev V. și Lazareva T., ultima are o reputație proastă, deoarece se ceartă atît cu fostul soț, cît și cu vecinii (f.d. 75-77, vol. I; f.d. 39-41, vol. III).

Concomitent, vinovăția inculpatei, în comiterea infracțiunii imputate, a

fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: - *procesul-verbal de ridicare din 21.07.2009*, prin care de la Covalciuc N. au fost ridicate mijloace bănești în sumă de 500 lei, care din spusele lui, le-a primit de la Lazareva T. pentru comiterea omorului lui Lazarev V.; - *procesul-verbal de examinare din 26.07.2009*, în cadrul cărei acțiuni au fost examinate mijloacele bănești ridicate de la Covalciuc N. (f.d. 39, vol. I); - *procesul-verbal de examinare din 21.07.2009*, în cadrul cărei acțiuni au fost examinate mijloacele bănești ridicate de la Covalciuc N. (f.d. 44, vol. I); - *procesul-verbal de ridicare din 17.11.2009*, în cadrul acțiunii menționate de la Covalciuc N., a fost ridicată o foiță, pe care Lazareva T., a indicat, prin schemă, locul de domiciliul a lui Lazarev V. (f.d. 31-32, vol. I); - *procesul-verbal de examinare*, în cadrul cărei acțiuni a fost examinată foița cu schema efectuată de Lazareva T. (f.d. 34, vol. I); - *procesul-verbal de ridicare din 30.07.2009*, conform cărei acțiuni de la Lazareva T. au fost ridicate două bluze (f.d. 47-49, vol. I); - *procesul-verbal de examinare*, conform căruia bluzele ridicate de la Lazareva T. sunt asemănătoare cu bluzele în care ea era îmbrăcată în momentul efectuării înregistrărilor din 21.07.2009 și 26.07.2009 (f.d. 50, vol. I); - *procesul-verbal de examinare a înregistrării video și audio din 21.07.2009*, prin care a fost examinat suportul magnetic, din înregistrarea video este clar că, discuția înregistrată are loc între un bărbat și Lazareva T. înregistrarea audio confirmă faptul că, în cadrul discuției Lazareva T. și-a exprimat dorința de a-l omorî pe Lazarev V. La fel, în cadrul discuției ea îl sfătuia pe martor ca lui Lazarev V. să-i dea substanțe narcotice, ca acesta să moară de supradozare. Totodată, ea l-a rugat pe martor, ca ultimul să organizeze omorul în așa fel, ca pe Lazarev V. să nu-l găsească nimeni. Conform înregistrării, Lazareva Tatiana i-a transmis martorului suma de 500 lei (f.d. 13-18, vol. I); - *procesul-verbal de examinare a înregistrării video și audio din 26.07.2009*, potrivit căreia din înregistrarea video este clar că, discuția înregistrată are loc între un bărbat și Lazareva T. Înregistrarea audio confirmă faptul că, Lazareva T. a fost informată despre faptul că Lazarev V. a fost omorât. La fel, martorul i-a povestit particularitățile omorului. La rândul său, Lazareva T. a declarat că, ea cunoaște că soțul ei a fost omorât, deoarece el nu a venit în judecată și el a fost căutat de colaboratorii de poliție, cărora le-a spus că fostul soț este plecat peste hotare. Conform înregistrării, Lazareva T. i-a transmis martorului banii în sumă de 500 lei (f.d. 24-29, vol. I); - *raportul de expertiză psihiatrică-legală staționară nr. 88sn-2009 din 22.10.2009*, conform căruia Lazareva T. la momentul comiterii infracțiunii imputate avea păstrată capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, a acționat cu discernământ și la fapta comisă urmează a fi recunoscută responsabilă (f.d. 104, 105, vol. I).

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Lazareva T. nu ar fi comandat omorul lui Lazarev V., contravin materialelor cauzei, deoarece, atât instanța de fond, cât și cea de apel corect a menționat că vinovăția inculpatei se dovedește prin probe enumerate mai sus și care sunt în contradicție cu cele relatate de inculpată în apărarea sa.

Instanța de recurs va respinge ca fiind neîntemeiat argumentul apărării precum că, declarațiile părții vătămată și martorilor acuzării nu pot fi apreciate drept probe pertinente care ar confirma vinovăția inculpatei, or la examinarea cauzei instanțele inferioare au verificat complet și obiectiv declarațiile părții vătămate și martorilor acuzării date în ședința de judecată și în coroborare cu alte probe administrate, au stabilit o corectă situație de fapt. Temei de a da anumite aprecieri critice acestor declarații Colegiul penal lărgit nu are, or aceștia au depus depoziții sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 312 - 313 Cod penal.

Instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanțelor, care au constatat existența faptei și vinovăției inculpatei Lazareva T. în comiterea infracțiunii prevăzute în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale *tentativei de comitere a omorului intenționat, din interes material, la comandă*.

Astfel, atât prima instanță, cât și instanța de apel s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și au motivat concluziile prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor părții apărării și inculpatei în sensul declarat, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurenților, precum că instanțele de fond incorect au apreciat probele cauzei punându-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursurilor, deoarece, ca probe, acestea sînt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțele de fond conform legislației în vigoare. Mai mult că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de ambele instanțe de fond.

Astfel, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatei Lazareva T. a elementelor

constitutive ale infracțiunii imputate, fapta acesteia corect fiind încadrată în prevederile art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatei atât a elementelor care caracterizează *latura obiectivă* a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează *latura subiectivă* a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele enumerate supra, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

În susținerea celor menționate, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 27 Cod penal, cât și reieșind din statuările expuse în *HP CSJ din 24.12.2012, nr. 11, cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art. 145-148 CP al RM), cu modificările și completările ulterioare, tentativa de infracțiune, este acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.*

Potrivit, explicațiilor expuse în *pct. 5.2. a aceleiași Hotărâri*, interesul material constituie motivul generat de necesitatea făptuitorului de a-și spori activul patrimonial (de a obține sau de a reține un câștig material) sau de a-și micșora pasivul patrimonial (de a se elibera de cheltuieli materiale).

Ipotezele în care este aplicabilă circumstanța agravantă, prevăzută la art. 145 alin. (2) lit. b) CP al RM, sunt: 1) omorul săvârșit în vederea obținerii banilor, a bunurilor, a unor drepturi patrimoniale, a avansării într-o funcție, presupunând o retribuție mai mare, a moștenirii, a încheierii unei convenții avantajoase în viitor, a altor foloase sau avantaje materiale; 2) omorul persoanei, care are dreptul de întreținere, de către persoana care are obligația de întreținere, în scopul eliberării de această obligație; 3) omorul săvârșit în vederea primirii sumei asigurate; 4) omorul săvârșit în scopul neachitării datoriei sau în scopul amânării achitării datoriei; 5) omorul săvârșit în scop de canibalism, cu precizarea că făptuitorul dorește să beneficieze de calitățile de consum ale corpului victimei, etc.

Pentru aplicarea răspunderii conform art. 145 alin. (2) lit. b) CP al RM, este necesar ca interesul material să apară la făptuitor pînă la terminarea executării faptei prejudiciabile: anterior săvârșirii omorului sau chiar în timpul săvârșirii acestuia. Dacă interesul material apare la făptuitor ulterior momentului în care își finalizează executarea faptei de omor a victimei, răspunderea se va aplica în conformitate cu art.145 (cu excepția alin. (2) lit. b) CP al RM), dacă nu există alte agravante.

Revenind la conținutul recursurilor declarate, instanța de recurs va respinge ca fiind neîntemeiat argumentul apărării precum că, potrivit raportul de expertiză psihiatrică legală staționară nr. 88 sn-2009, comisia a constatată că Lazareva T. de careva maladii psihice cronice nu suferă, dar prezintă

“Tulburări de personalitate mixtă” și în stare respectivă, asemenea persoane pot fi ușor influențabile și manipulate, or potrivit art. 22 Cod penal, *responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și ași dirija acțiunile*, iar potrivit concluziei raportului de expertiză psihiatrică legală menționat, “inculpata Lazareva T. este responsabilă, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, a acționat cu discernământ, iar prin probele administrate la cauza penală care dovedesc vinovăția inculpatei Lazareva T. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2), lit. b), p) Cod penal, nu poate fi constatat faptul că, ultima a fost provocată sau manipulată și determinată să accepte un anumit punct de vedere” (f.d. 104,105, vol. I).

Din același considerente instanța de recurs va respinge și afirmația apărării precum că, inculpata Lazareva T. a fost incitată/provocată la activitate infracțională de către colaboratorii operativi, fiind afectată echitatea procesului penal prescrisă la art. 6 § 1 CoEDO, or cum a fost menționat mai sus, inculpata Lazareva T. nu a fost provocată sau manipulată și determinată să accepte un anumit punct de vedere.

Totodată, este necesar de a specifica că partea apărării, invocând pretinsa violarea a art. 6 § 1 din Convenție, nu a desfășurat și nu a indicat în ce constă esența acesteia, motivul respectiv urmînd a fi considerat drept declarativ, or invocarea unor pretinse încălcări ale Convenție, admise la etapa urmăririi penale și judecării cauzei de către instanțele inferioare, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare și la caz, cu invocarea unor precedente relevante.

La fel, ca fiind neîntemeiate instanța de recurs va respinge următoarele argumente ale apărării precum că: - *interceptările și înregistrările audio cît și redarea lor în scris, au fost efectuate de persoane neîmputernicite cu asemenea atribuții*; - *la materialele cauzei lipsește procesul-verbal de ridicare a banilor de la martorul Covalciuc N.*; - *originalul înregistrărilor, contrar prevederilor art. 136 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a fost transmisă judecătorului de instrucție care a autorizat interceptarea, pentru păstrare în locuri speciale, într-un plic sigilat*; - *după finisarea urmăririi penale, contrar art. 135 alin. (6) Cod de procedură penală, judecătorul de instrucție nu a anunțat în scris persoanele ale căror convorbiri au fost interceptate și înregistrate, erorile menționate constituind o încălcare gravă care ar cade sub incidența art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală și se referă la încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie și atrage nulitatea acestor acte procedurale*, or potrivit alin. (4) art. 251 Cod de procedură penală, inculpatul sau avocatul pot invoca nulitatea relativă a actelor procedurale,

dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță, iar potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, încălcările invocate de partea apărării nu au fost semnalate la faza urmăririi penale, fapt confirmat prin *procesul-verbal de prezentare învinuitului (apărătorului său) a materialelor de urmărire penală din 26.11.2009*, prin care se atestă că, inculpata Lazareva T. nu s-a prezentat pentru a face cunoștință cu materialele cauzei penale, iar apărătorul acesteia, avocatul Zgherea V. nu a invocat careva obiecții (f.d. 205, 206, vol. I). Totodată, instanța de recurs menționează că, nici în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond, inculpata și partea apărării nu au invocat careva încălcări procesuale.

În susținerea celor menționate, sunt relevante și statuările expuse în *pct. 21 al HP CSJ nr. 3, din 09.06.2014 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil. Astfel, CoEDO a precizat, în cauza *Schenk c. Elveției* (hotărârea din 12 iulie 1988), că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității, din motiv că nu a fost ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este o încălcare a unui proces echitabil, deoarece apărarea a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea înregistrărilor în termenii și modul stabilit prin lege.

Din considerentele enunțate, instanța de recurs va respinge și argumentele avocatului Balan I. precum că, schema întocmită de inculpată a fost ridicată după aproape trei luni de zile de la data interceptărilor, în procesul verbal de examinare a obiectului din 26.07.2009, a fost rectificată data întocmirii acestuia și pe cauză nu a fost numită expertiză grafoscopică, or cum a fost menționat mai sus, invocarea unor pretinse erori admise la faza urmăririi penale urmau a fi contestate în termenii și modul stabilit prin lege.

Cu referire la argumentele apărării precum că, învinuirea inculpatei este juridic eronată, deoarece instanța de fond nu a luat în considerație faptul că infracțiunea imputată nu a fost săvârșită și nu a fost stabilit dacă a fost o *tentativă* sau *pregătirea de infracțiune*, instanța de recurs menționează că, *tentativa* de infracțiune constituie acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze

independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Conform art. 26 Cod penal, se consideră *pregătire* de infracțiune înțelegerea prealabilă de a săvârși o infracțiune, procurarea, fabricarea sau adaptarea mijloacelor ori instrumentelor, sau crearea intenționată, pe altă cale, de condiții pentru săvârșirea ei dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul.

Latura obiectivă a infracțiunii de omor se exprimă prin fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viață a unei persoane, urmările prejudiciabile și anume - moartea cerebrală a victimei, legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În speță, acțiunile inculpatei Lazareva T. au fost îndreptate spre lipsirea de viață a fostului soț, Lazarev V., cu care se află în litigiu civil privind partajarea averii comune și anume, a apartamentului nr. 84 de pe str. Cuza-Vodă 42, mun. Chișinău, astfel încât la 21.07.2009, inculpata Lazareva T., fiind încrezută că, Covalciuc N. este reprezentant a "lumii interlope", înțelegându-se în prealabil despre întâlnire, a încheiat cu ultimul o tranzacție verbală, conform căreia Covalciuc N. urma să organizeze pînă la ședința de judecată din 22.07.2009 omorul cet. Lazarev V., contra sumei de 10 000 euro, care urma a fi achitată după comiterea omorului.

Prin urmare, în prezenta speță, nu s-a materializat *latura obiectivă* a infracțiunii de omor, prin lipsirea ilegală de viață a părții vătămate Lazarev V., respectiv, nu au survenit urmările prejudiciabile, ca urmare a faptului că, acțiunile inculpatei Lazareva T. de a comanda omorul fostului soț, nu și-au produs efectul, adică presupusul "killer", Covalciuc N. nu a purces la executarea acțiunilor comandate de inculpată, ca urmare a faptului că, ultimul s-a adresat la organele de drept.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, acțiunile inculpatei Lazareva T. corect au fost încadrate ca *tentativă* la infracțiunea de omor, or, ultima a realizat acțiunea de a comanda infracțiunea de omor, respectiv, ultima s-a întâlnit cu presupusul "killer", Covalciuc N., s-a înțeles cu ultimul asupra condițiilor realizării acestui omor, contra sumei de 10 000 euro, inculpata transmitîndu-i lui Covalciuc N., suma de 500 lei, însă, din *motive independente de voința făptuitorului*, această acțiune nu și-a produs efectul.

Argumentul apărării precum că instanța de apel nu a soluționat demersul inculpatei privind audierea martorului Burlacioc H., nu poate fi reținut de către instanța de recurs, or potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08.04.2015, instanța de apel prin încheierea inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată, a dispus respingerea demersului ca nefondat

(f.d. 129, vol. V), ulterior motivînd netemeinicia acestuia în *pct. 7.9. al deciziei contestate*.

La fel, nu pot fi reținute nici alegațiile apărării precum că, în ședința instanței de apel nu a fost examinată nici o probă, iar procurorul doar a dat citire listei prezentate în primă instanță, fără a examina suplimentar și a prezenta probe noi, or potrivit alin. (3) art. 413 Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, însă la caz asemenea demersuri sau cereri la faza respectivă nu au fost înaintate.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 131, vol. V), partea acuzării în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a dat citirii listei probelor învinuirii și la acel moment careva obiecții din partea apărării nu au fost înaintate, fiind pusă în discuție de către instanță posibilitatea finisării examinării cauzei.

Cu referire la pretinsele încălcări ale prevederilor alin. (2) art. 370 Cod de procedură penală, invocate de avocatul Balan I., precum că la faza urmăririi penale nu a fost efectuată o confruntare între inculpată și martorul acuzării Covaliciuc N., iar în ședința instanței de fond inculpatei nu i s-a explicat dreptul de a adresa întrebări acestui martor, instanța de recurs menționează că acestea nu sunt întemeiate și contravin materialelor cauzei, or potrivit alin. (2) art. 113 Cod de procedură penală, confruntarea se efectuează de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea participanților la proces. Verificînd materialele cauzei și procesul-verbal al ședinței de judecată din 31.10.2011 (f.d. 51- verso, vol. III), după audierea martorului Covalciuc N., instanța a raportat că a fost interogat martorul Covalciuc N. și a explicat dreptul inculpatei de a face cunoștință cu procesul verbal de interogare a martorului audiat, însă careva obiecții ori demersuri din partea inculpatei Lazareva T. și avocatului acesteia, Cuțulab V. nu au fost înaintate și nu au solicitat efectuarea cărorva acțiuni procesuale suplimentare.

Instanța de recurs va aprecia ca fiind declarative afirmațiile inculpatei Lazareva T. precum că la faza urmăririi penale ar fi fost amenințată de către Sîrbu O. și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpata și avocații acesteia nu au înaintat careva obiecții față de procesele-verbale ale ședințelor de judecată, or la materialele cauzei nu este anexată vre-o plîngere a inculpatei ori a avocaților acesteia, adresată organelor de resort la pretinsele acțiuni ilegale și amenințări.

La fel ca fiind declarativă instanța de recurs va aprecia și afirmația inculpatei precum că, avocații care i-au apărat interesele pe durata procesului penal nu și-au onorat obligațiunile, or instanța de recurs nu apreciază calitatea

asistenței juridice și nu se expune asupra relațiilor contractuale dintre inculpat (client) și avocat.

Din aceleași considerente instanța va respinge afirmația, inculpatei precum că instanța de apel nu a examinat cererile de recuzare a judecătorilor și completului de judecată înaintată de inculpată, or potrivit încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19.03.2015, cererea inculpatei privind recuzarea judecătorului Teleucă S., a fost respinsă ca nefondată (f.d. 99, 100, vol. V).

Colegiul penal consideră, afirmația inculpatei în ce privește mențiunea că în partea introductivă a sentinței, instanța greșit a indicat "naționalitatea" acesteia, ca una insuficientă pentru a desființa o hotărîre judecătorească, deoarece omisiunea dată constituie o eroare materială evidentă însă care poate fi corectată în conformitate cu prevederile art. 249 Cod de procedură penală, la cererea persoanei interesate sau din oficiu.

Cu referire la individualizarea și numirea pedepsei, instanța de recurs menționează că vârsta înaintată a inculpatei nu poate servi drept temei de aplicare prevederilor art. 79 Cod penal, or la numirea pedepsei instanța de fond a reținut această circumstanță ca una atenuantă, condamnînd-o pe Lazareva T. la 12 ani închisoare, adică la pedeapsa minimă prevăzută de art. 27, 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal (redacția 25.05.2009).

Astfel, Colegiul conchide că faptei săvîrșite de către Lazareva T. i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă aplicată inculpatei a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 75 Cod penal, ținîndu-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana vinovată și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, astfel temeiuri de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Instanța de recurs reiterează că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpată în comiterea infracțiunii imputate, nu poate servi temei pentru achitarea acesteia, dat fiind faptul că, în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunii în baza căreia a fost condamnată, iar cele invocate de recurenții sub acest aspect sunt apreciate de către instanța de recurs, ca fiind o modalitate de exercitare a dreptului de apărare, urmîndu-se scopul evitării răspunderii penale.

Critica adusă de recurenți referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt, care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sînt.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorii recursurilor declarate nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

În această ordine de idei, Colegiul penal concluzionează că instanțele inferioare au judecat cauza în conformitate cu prevederile legale, adoptînd o hotărîre legală și întemeiată, cu respectarea exigențelor prescrise la art. 6 § 1 CoEDO.

În acest context, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414 - 417 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, astfel că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de inculpata Lazareva T., de avocatul acesteia, Gantea V. și de avocatul Balan I. în numele inculpatei și, potrivit legii, se impune respingerea acestora ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpata Lazareva Tatiana, de avocatul acesteia, Gantea Vasile și de avocatul Balan Ion în numele inculpatei Lazareva Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2015, în cauza penală în privința lui *Lazareva Tatiana Semion*, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 aprilie 2016.

Președinte	(semnătura)	Petru Ursache
Judecătorii	(semnătura)	Constantin Alerguș
	(semnătura)	Vladimir Timofti
	(semnătura)	Ghenadie Nicolaev
	(semnătura)	Nadejda Toma